

86.	ПРЕПОРУКА	Регулисати јавно-приватно партнерство у области обављања делатности од општег интереса
	регулаторно тело (надлежно за спровођење)	Министарство економије и регионалног развоја и Министарство финансија
	пропис који треба изменити и/или допунити	Закон о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса („Службени гласник РС“, бр. 25/00, 25/02, 107/05, 108/05 – испр. и 123/07 – др. закон).
	начин спровођења	Подношење Влади Нацрта Закона о изменама и допунама Закона о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса („Службени гласник РС“, бр. 25/00, 25/02, 107/05, 108/05 – испр. и 123/07 – др. закон), којим ће се регулисати јавно-приватно партнерство у области обављања делатности од општег интереса.
	рок за спровођење	15. јануар 2010. године
	нацрт прописа чије усвајање треба да предложи регулаторно тело	<p style="text-align: center;">НАЦРТ ЗАКОНА О О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЈАВНИМ ПРЕДУЗЕЋИМА И ОБАВЉАЊУ ДЕЛАТНОСТИ ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА</p> <p style="text-align: center;">Члан 1.</p> <p>У Закону о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса („Службени гласник РС“, бр. 25/00, 25/02, 107/05, 108/05 – испр. и 123/07 – др. закон) наслов изнад члана 20. Мења се и гласи:</p> <p style="text-align: center;">„10. Улагање капитала и јавно-приватно партнерство“</p> <p style="text-align: center;">Члан 2.</p> <p>После члана 20. додаје се нови члан 20а, који гласи:</p> <p>„Јавна предузећа и привредна друштва са већинским учешћем државног капитала, која обављају делатност од општег интереса могу, основати зависно друштво капитала за обављање делатности из предмета свог пословања утврђеног оснивачким актом са правним и/или физичким лицем.</p> <p>Зависно друштво капитала из става 1. овог члана може се основати у форми друштва са ограниченом одговорношћу или затвореног акционарског друштва.</p>

Пре оснивања зависног друштва капитала из става 1. овог члана, јавна предузећа и привредна друштва са већинским учешћем државног капитала, која обављају делатност од општег интереса, у обавези су да припреме студију изводљивости пројекта оснивања зависног друштва капитала и за то оснивање прибаве сагласност оснивача.

Студија изводљивости пројекта из предходног става обавезно садржи:

1) поређење трошкова примене модела јавно-приватног партнерства са редовним (класичним) буџетским моделом финансирања у периоду на које се то зависно друштво капитала оснива;

2) процену оквирне поделе ризика између јавног и приватног партнера, која садржи поделу најмање следећих ризика: финансирања, пројектовања, грађења или реконструкције, управљања, одржавања и довољне тражње за производима и/или услугама, са оквирном квантификацијом тих ризика (пондерисање), проценом вероватноће настајања и трошкова који из истих произлазе, као и мере за спречавање, односно смањење негативних утицаја на животну средину.

Јавна предузећа и привредна друштва са већинским учешћем државног капитала, која обављају делатност од општег интереса, у обавези су да избор члана зависног друштва капитала из реда правних и/или физичких лица спроведу по правилима поступка јавних набавки, у складу са законом који регулише јавне набавке.

Уговор о оснивању зависног друштва капитала из става 1. овог члана, поред обавезних елемената прописаних законом који регулише привредна друштва, обавезно садржи и одредбе које уређују:

1) начин и рокове обезбеђивања средстава за финансирање делатности од општег интереса;

2) услове и стандарде обављања ове делатности делатности од општег интереса;

3) критеријуме за одређивање цена (тарифа) производа и услуга;

4) права, обавезе и одговорности у погледу предузимања мера обезбеђивања заштите животне средине;

5) друге елементе у складу са законом.

Друштво капитала из става 1. овог члана не може, непосредно или преко повезаних лица, имати учешће у капиталу и управљању другим правним лицима, нити може обављати другу делатност осим делатности пројектовања, изградње и/или реконструкције јавне инфраструктуре или обављања поверене делатности, односно послова из делокруга јавних овлашћења.“

		<p style="text-align: center;">Члан 3.</p> <p>После члана 20а додаје се нови члан 20б, који гласи: „Јавна предузећа и привредна друштва са већинским учешћем државног капитала, која обављају делатност од општег интереса, у обавези су да објаве све елементе постигнуте сагласности воља са правним и/или физичким лицем са којим оснивају зависно приведно друштво, са посебним образложењем циљева који се намеравају постићи тим уговором. Сви елементи уговора о јавно-приватном партнерству морају бити објављени на начин предвиђен за објављивање општих аката јавних предузећа и привредних друштава са већинским учешћем државног капитала, која обављају делатност од општег интереса, а у складу са прописима који уређују заштиту ауторског права и других права интелектуалне својине, заштиту података личности и тајност података.“</p> <p style="text-align: center;">Члан 4.</p> <p>У члану 22. после става 4. додају се нови ст. 5. и 6, који гласи: „Критеријуми за утврђивање политике цена у годишњем програму пословања заснивају се на следећим принципима: 1) постепено усклађивање цена са економским принципима обрачуна, који омогућавају покривање текућих трошкова, трошкова одржавања и трошкова отплате инвестиционих кредита; 2) постепено смањење разлике у ценама између категорије домаћинстава и индустријских потрошача. Финансијска подршка (субвенција) потрошачима који нису у стању да плате економску цену производа и/или услуге обезбеђује се на основу критеријума оснивача јавног предузећа, из његовог буџета.“</p> <p style="text-align: center;">Члан 5.</p> <p>Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.</p>
	<p>подносилац иницијативе</p>	<p>Радна група за партнерство јавног и приватног сектора.</p>

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

КРАТАК ОПИС ПРОБЛЕМА

У пракси се рад јавних предузећа показао као неекономичан и неефикасан. Један од начина решавања тог проблема јесте увођење јавно-приватног партнерства у области обављања делатности од општег интереса.

ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ – УШТЕДЕ

Ако се усвоји предложена измена, постићи ће се:

- економичније, ефикасније и успешније пословање у области делатности од општег интереса;
- уговарање и извођење већег броја пројеката;
- допринос реформи јавног сектора – јавних предузећа;
- боља заштита потрошача – корисника производа и услуга јавних предузећа (физичких и правних лица) пружањем квалитетнијих производа и услуга и савременим критеријумима за утврђивање политике цена;
- успостављање функционисања тржишних механизма у одређеним делатностима;
- привлачење страних инвестиција у Републику Србију;
- већи степен правне сигурности;
- превентивно деловање у односу могуће злоупотребе и корупцију у овој области;
- прилив додатних финансијских средстава у условима рестриктивног буџета, како на републичком, тако и на покрајинском и локалним нивоима власти;
- активније решавање проблема високе стопе незапослености;
- допринос повећању производње, продуктивности, изласку из рецесије, максимирању прихода, развоју тржишта, конкуренције и рационалног коришћења капацитета и ресурса;
- подстицај изградњи и одржавању савремене инфраструктуре;
- већа искоришћеност и боља алокација природних ресурса;
- транспарентан, професионалан и компетитиван поступак избора приватног партнера за обављање послова од општег интереса и поступка уговарања;
- природна тржишна подела пословног ризика између носилаца јавних овлашћења и приватних привредних субјеката;
- смањење укупних трошкова, ефикасније и рационалније коришћење средстава републичког, покрајинског и локалног буџета;
- стварање додате вредности спајањем ресурса, рада, знања и способности јавног и приватног сектора.

ДЕТАЉНО ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Закон о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса („Службени гласник РС“, бр. 25/00, 25/02, 107/05, 108/05 – испр. и 123/07 – др. закон) уређује јавна предузећа и обављање делатности од општег интереса, а између осталог и основе партнерства јавног и приватног сектора. Имајући у виду проблеме који су се јавили у пракси, постоји потреба за разрадом (изменама и допунама) овог закона и његовог усклађивањем са решењима европског законодавства.

Јавно-приватно партнерство (ЈПП; енгл. *Public-Private Partnership - PPP*) представља заједничко, кооперативно деловање јавног и приватног сектора у области обављања делатности од општег интереса. Циљ јавно-приватног партнерства је економичнија, делотворнија, ефикаснија и успешнија производња и/или пружање услуга у овој области у односу на традиционалан начин.

Јавни партнер је сваки орган, односно тело које се сматра наручиоцем у смислу закона који уређује јавне набавке. Приватни партнер је свако друго правно или физичко лице. Јавно-приватно партнерство је кооперација јавног и приватног сектора на подручју планирања, производње, пружања, финансирања, пословања или наплате у области обављања делатности од општег интереса.

Јавни сектор се том приликом појављује као произвођач и понуђач такве сарадње – као партнер који уговорно дефинише врсте и обим послова или услуга које намерава да пренесе на приватни сектор и који обављање јавних послова нуди приватном сектору. Приватни сектор се јавља као партнер који потражује такву сарадњу, уколико може да оствари пословни интерес (првенствено - добит) и који је дужан да квалитетно извршава уговором преузете послове. Према Зеленој књизи о јавно-приватном партнерству и праву Заједнице о јавним уговорима и концесијама, издатом од Европске комисије, 30. април 2004. године, COM (2004) - European Commission, *Green Paper on public-private partnerships and Community law on public contracts and concessions*, Brussels, 30.4.2004, COM(2004), основне карактеристике јавно-приватног партнерства су:

- дужина трајања партнерског односа, који подразумева сарадњу јавног и приватног сектора на различитим аспектима реализације планираног пројекта - дугорочна уговорна сарадња (у трајању од 20 до 25 година) јавног и приватног сектора;
- модел финансирања пројекта и то углавном средствима приватног партнера, што понекад укључује и веома компликоване финансијске аранжмане различитих институција (без обзира на то, може се предвидети да и јавни партнер у значајној мери инвестира буџетска средства, односно средства јавног сектора);
- важна улога приватног партнера, који учествује у различитим фазама спровођења пројекта (припрема, имплементација, финансирање). Улога јавног партнера се углавном исцрпљује у дефинисању циљева остварења јавног интереса, уређења индикатора за оцену квалитета и квантитета у обављању поверених послова и дефинисања политике цена за извршене услуге крајњим корисницима као и праћења реализације дефинисаних циљева;

- стварна прерасподела пословног ризика (побољшање квалитета услуге) - дефинисања критеријума за сношење ризика између јавног и приватног партнера, при чему је уобичајено да јавни партнер сноси институционалне ризике (политичка нестабилност, отежано извршење уговора услед политичких промена, промена законског оквира), а приватни партнер комерцијалне ризике (смањење обима тражње за услугама).

ЈПП се дели у две основне врсте:

1) Статусно (институционално) јавно-приватно партнерство, под којим се подразумева модел дугорочне сарадње јавног и приватног сектора у областима пројектовања, градње и/или реконструкције јавне инфраструктуре или обављања делатности, односно послова из делокруга јавне власти. Јавни партнер оснива заједничко привредно друштво са приватним партнером или приватни партнер постаје власник (кроз делимичну приватизацију) дела државног капитала у јавном предузећу или привредном друштву, чији је оснивач држава, територијална аутономија или локална самоуправа;

2) Уговорно јавно-приватно партнерство, под којим се подразумева дугорочни партнерски однос између јавног партнера и сваког другог правног или физичког лица, у областима пројектовања, градње и/или реконструкције јавне инфраструктуре или обављања делатности, односно послова из делокруга јавне власти, који се заснива уговором о међусобним правима и обавезама. Дакле, приватни и јавни партнер не оснивају приватно-јавног партнерства ново предузеће нити приватни партнер стиче удео у јавном предузећу.

Као врсте јавно-приватног партнерства, поред наведених, подразумевају се и друштвено-правна кооперација или спајање јавног сектора са приватним сектором у заједничко пројектно друштво, неформална кооперација, *Outsourcing* (аутсорсинг), цивилно-правни кооперативни уговори тј. дугорочни уговори о најму, лизингу, набавци и пружању услуга, са кооперативним елементима, јавно-правни кооперативни уговори и BOT (*build-operate-transfer*; изградња, управљај и пренеси) модел, *Contracting out*, WWA уговори (*wrap-around addition*), набавке „кључ у руке“ (*Turnkey procurement*), као и различити облици приватизације. У непосредној вези са овим су лизинг уговори (*Leasing agreements*) и заједнички пословни подухват (*joint venture*; уговор о послу уз заједнички ризик, заједничко улагање), где је у предметном смислу значајан корпоративни *joint venture*. Без обзира на међусобне разлике, циљеви свих облика јавно-приватног партнерства су заједнички: економичнија, делотворнија, ефикаснија и успешнија производња јавних производа и/или пружање јавних услуга у односу на конвенционалан начин пружања јавних услуга, због чега се модели јавно-приватног партнерства у пракси често користе и као инструменти реформе јавног сектора.

Прописи који непосредно и/или посредно уређују заснивање и спровођење јавно-приватних партнерстава у Републици Србији, поред предметног закона, у овом тренутку су следећи: Закон о концесијама („Службени гласник РС“, број 55/03); Закон о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, број 129/07); Закон о комуналним делатностима („Службени гласник РС“, бр. 16/97 и 42/98); Закон о јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 42/91, 71/94, 79/05 – др. закон, 81/05 – испр. др. закона и 83/05 – испр. др. закона); Закон о средствима у својини Републике Србије („Службени лист РС“, бр. 53/95, 3/96 – испр., 54/96, 32/97 и 101/05 – др. закон); Закон о главном

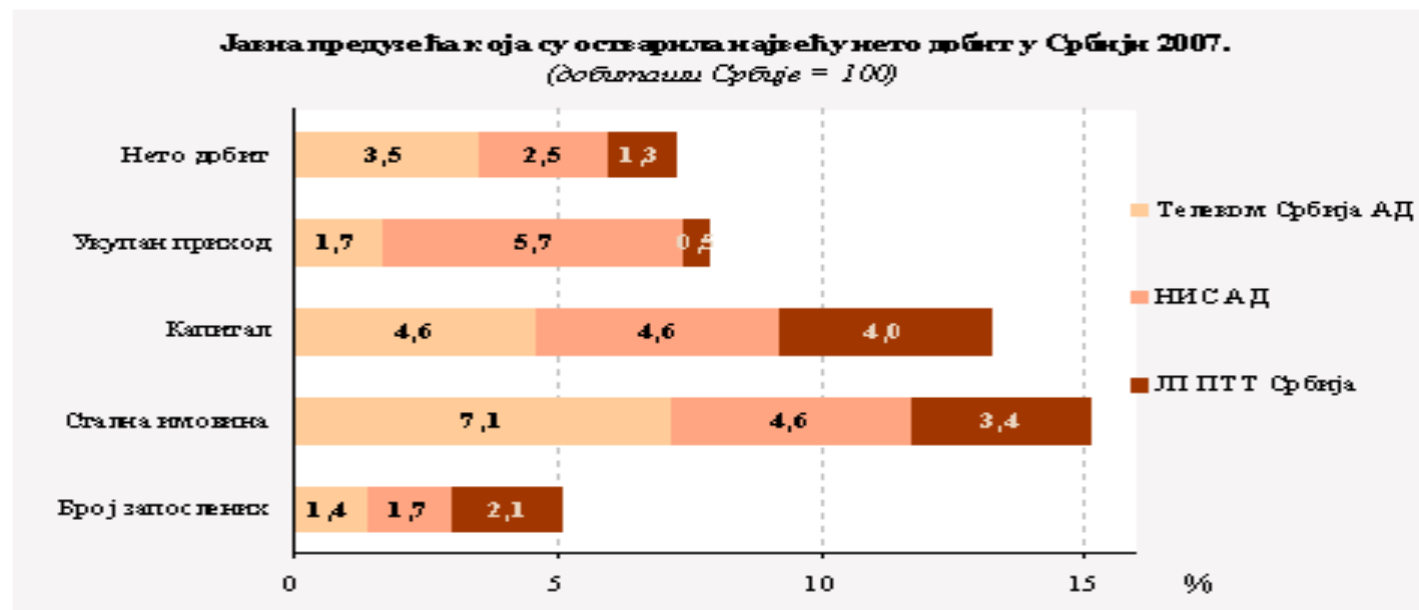
граду („Службени гласник РС“, број 129/07); Закон о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине („Службени гласник РС“, бр. 6/02, 101/07 – др. закон и 51/09 – др. закон); Закон о јавним набавкама („Службени гласник РС“, бр. 116/08); Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, 36/09); Закон о привредним друштвима („Службени гласник РС“ бр. 125/04); Закон о финансијском лизингу („Службени гласник РС“, бр. 55/2003 и 61/2005); Уредба о поступку привремене обуставе трансферних средстава из буџета Републике Србије јединици локалне самоуправе, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит предузећа аутономној покрајини („Службени гласник РС“, бр. 6/06 и 108/08).

У вези са овим, потребно је напоменути да је чланом 4. Закона о Влади („Службени гласник РС“, бр. 55/05, 71/05 – испр., 101/07 и 65/08) прописано да Влада заступа Републику Србију као правно лице и при томе врши права и обавезе које Република Србија има као оснивач јавних предузећа, установа и других организација, ако законом није што друго одређено. Чланом 7. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, број 129/07) у ставу 1. прописано је да јединица локалне самоуправе за остваривање својих права и дужности и за задовољавање потреба локалног становништва може основати предузећа, установе и друге организације које врше јавну службу, у складу са законом и статутом, а у ставу 2. да јединица локалне самоуправе може уговором, на начелима конкуренције и јавности, поверити правном или физичком лицу обављање послова из става 1. овог члана. Закон о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине („Службени гласник РС“, бр. 6/02, 101/07 – др. закон и 51/09 – др. закон) прописује да аутономна покрајина оснива јавна предузећа у области јавног информисања, заштите и унапређења животне средине, шумарства и водопривреде. Чланом 4. Закона о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса прописано је да јавно предузеће оснива Република Србија, да права оснивача из става 1. овог члана остварује Влада, да јавно предузеће за обављање комуналне делатности или делатности од значаја за рад органа јединице локалне самоуправе може да оснује јединица локалне самоуправе, актом који доноси скупштина јединице локалне самоуправе и да јавно предузеће може да оснује и скупштина аутономне покрајине.

Ради остварења циљева јавно-приватног партнерства и решавања постојећих економских проблема потребно је у Закону о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса уредити јавно-приватно партнерство, укључујући све елементе овог правног института у виду: оснивања зависног друштва капитала, његову правну форму и врсту делатности коју обавља, студију изводљивости пројекта, избор приватног партнера, садржину уговора о јавно-приватном партнерству и приступ јавности информацијама о јавно-приватном партнерству, као и административну контролу цена услуга. Предложена законска решења ће утицати на јавна предузећа, привредне субјекте, грађане и стране инвеститоре.

У складу с тачком 3. став 3. Упутства о обавези и начину прикупљања, обраде и достављања података о стању и структури пласмана, потраживања и обавеза банака („Службени гласник РС”, бр. 125/07, 57/08, 63/08, 3/09 и 39/09), Народна банка Србије објавила је јула 2009. године списак јавних предузећа у Републици Србији. Овај списак броји укупно 696 републичких, покрајинских и локалних јавних предузећа.

У наставку, дају се налази истраживања и анализа Републичког завода за развој.

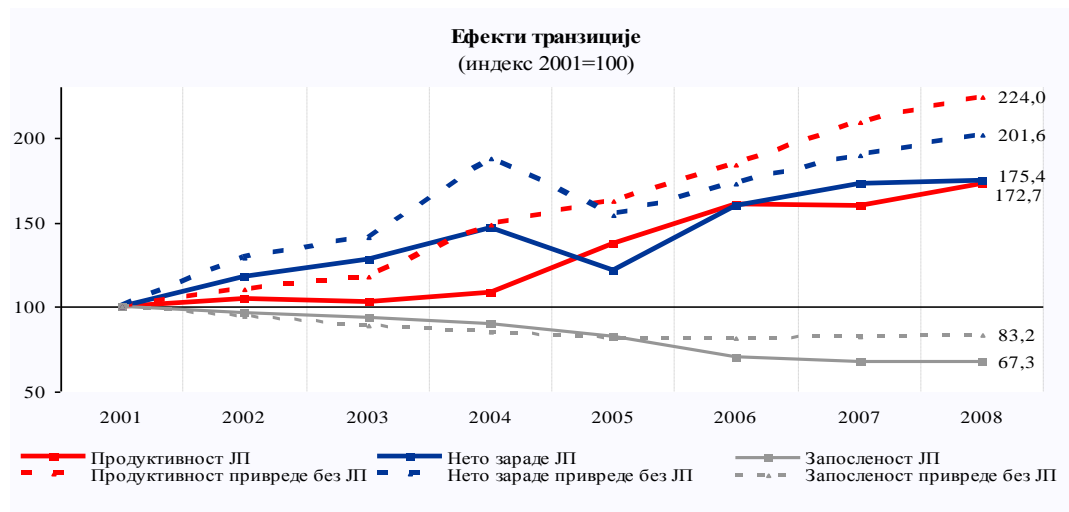
МАТРИЦА ОСНОВНИХ ИНДИКАТОРА ПОСЛОВАЊА 17 ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА УКУПНО У 2008. ГОДИНИ*

Ред. бр.	Индикатор	Привреда Србије=100
1	Број запослених	9,33
2	Укупан приход	14,33
3	Нето добит	3,80
4	Губитак текуће године	15,78
5	Стална имовина	35,84
6	Капитал	37,58
7	Укупне обавезе	12,79
8	Дугорочне обавезе	16,04
9	Пословни расход	14,62
10	Пословни приход	14,35

* Вредности у табели, осим износа у хиљ. дин., изражене су у процентима (%)

Транзиција и реструктурирање:

Кретање основних показатеља пословања у протеклих осам година указује на заостајање јавних предузећа у односу на осталу привреду.

Карактеристике:

- Спорији раст продуктивности у јавним предузећима (32,7%) него у осталом делу привреде (124,0%) уз већи пад запослености (-32,7% према -16,8% респективно), још више истиче не само проблем ниске и исподпросечне продуктивности, већ и чињеницу да су зараде расле брже и независно од кретања продуктивности и осталих финансијских резултата пословања;

- Ниво зарада у ЈП је и поред нешто нижег реалног раста у односу на 2001. (75,4%) у односу на остали део привреде (101,6%) и даље висок. Просечна нето зарада у ЈП у 2008. је већа за 58,7% од нивоа зарада у осталом делу привреде (за 82% у 2001);

- Раст укупног прихода ЈП био је скоро 4 пута успоренији од раста у осталом делу привреде што указује на све већи утицај МСП сектора на укупне финансијске резултате привреде.

Ефекти реструктурирања ЈП у периоду 2001-2008. год:

Организационо реструктурирање у свим јавним предузећима – издвајање споредних делатности из састава предузећа и повећање броја јавних предузећа формирањем посебних предузећа из области водопривреде, шумарства, електропривреде, нафтне индустрије, путева и скијалишта (са 9 у 2001. на 17 у 2008.). Одлуком Владе извршена је промена правне форме из јавног предузећа у затворено акционарско друштво ЈАТ Airways („Службени гласник Републике Србије“, број 70/2008); Својинска трансформација – Из састава јавних предузећа издвојене су споредне делатности и утврђен је метод приватизације за појединачна предузећа (до јуна 2009. продато 15 предузећа); Економско-финансијска консолидација – Позитивни ефекти економско-финансијске консолидације (модернизација производно-технолошких процеса, репрограм дугова, субвенције, дотације, политика цена и друго) утицали су на рентабилно пословање јавних предузећа укупно у 2005. и 2006. години (остварена добит је за 6,4%

већа од губитка у 2005. односно три пута у 2006. години). Међутим, од 2007. године, због пре свега, нерентабилног пословања ЈП ЕПС и ЈП Железнице Србије (76,5% губитака ЈП), нето финансијски резултат је негативан и прекинут је позитиван тренд континуираног смањења учешћа губитка и повећања учешћа добити у БДП. Добит остварена у 2008. учествује 0,4% у БДП Републике - свега 0,3 структурна поена више него 2001. године. Губитак 2008. године чини 1,9% БДП, што је повољније у поређењу са 2007. годином (4,7%). Међутим, када се из анализе искључи ЕПС (губитак смањен 77,6%), губитак осталих јавних предузећа је повећао учешће у БДП привреде (са 0,5% у 2007. на 1,0% у 2008.); Приватизација – у 2008. години приватизована је "Нафтна индустрија Србије", а тендерска приватизација ЈАТ Airways није била успешна. Смањење броја запослених за преко 50.000 радника (са 154.962 у 2001. на 104.349 у 2008.) уз отпремнине из буџетских средстава и по основу издвајања споредних делатности. У односу на 2001. број запослених смањен за више од 1/3.

КЉУЧНИ ПРОБЛЕМИ ПОСЛОВАЊА:

А) Нерентабилност

Јавна предузећа су само у 2005. и 2006. години пословала рентабилно. ЈП су у 2008. години са 15,8% губитака привреде у зони губиташа (губитак од 52,9 млрд. дин. преко четири пута већи од добити – 11,4 млрд. дин.). Остварена добит 11 ЈП чини свега 3,8% добити привреде. Најнерентабилнији је ЕПС (46,5% губитка ЈП; 7,3% губитка привреде, а најрентабилнији Телеком АД (48,9% добити ЈП; 1,9% добити привреде). На проблем рентабилност ЈП указује и кумулирани губитак од 371,8 млрд. динара (38,0% укупног прихода ЈП). Највећи кумулирани губитак имају јавна предузећа ЕПС (200,0 млрд. динара) и Железнице Србије (110,4 млрд. динара) – 83,5% кумулираног губитка ЈП (53,8% и 29,7% респективно). Кумулирани губитак оптерећује пословање и јавних предузећа која су у 2008. години пословала са добитком (Србијагас -5,9% укупног прихода и ЕМС – 0,04%).

Б) Финансијска неравнотежа

Јавна предузећа послују у условима неликвидности (исподпросечни и ниски квалитативни показатељи ликвидности), високе задужености (12,8% обавеза привреде), а од девет предузећа која послују у условима дугорочне финансијске неравнотеже издвајају се Путеви Србије, Телеком и Железнице Србије. И поред тенденције пада у структури укупних обавеза од 2001. године (24,5% у 2001.; 19,6% у 2004.; 18,2% у 2006.; 14,7% у 2007.), јавна предузећа су константно изложена кредитном ризику – већина отплаћује само високе камате на име одобрених кредита. Највећу задуженост (86,6% укупних обавеза јавних предузећа) има ЕПС, Телеком АД, Путеви Србије, НИС АД, и Железнице Србије. Дужничка криза и одсуство дугорочне финансијске равнотеже посебно је изражена код ПЕУ Ресавица (нема сопствених извора) и несолвентних јавних предузећа Србијагас (28,6% учешће капитала у укупним изворима) и ЈАТ (12,3%).

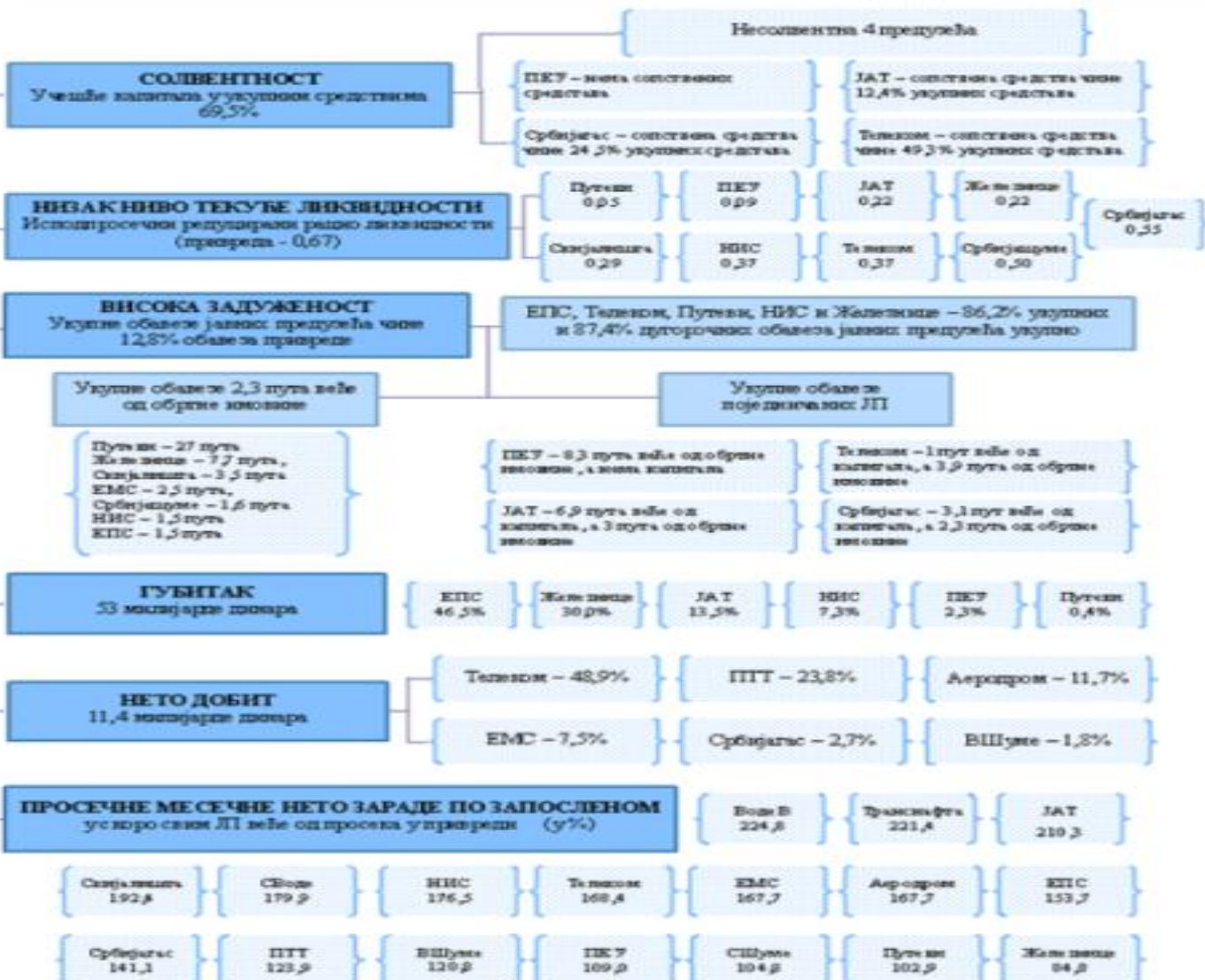
В) Велики број запослених

И поред настављеног тренда смањења броја радника и у 2008. години - број запослених је смањен за 1,1%, са 105.522 у 2007. на 104.349 радника (у привреди раст 0,9%) - вишак запослених и проблем неадекватне квалификационе и старосне структуре још увек оптерећује пословање јавних предузећа.

Г) Изнадпросечне зараде

Константно више нето зараде запослених у јавним предузећима од републичког просека (изузев Србијашуме у 2005. години и Железнице Србије у последње четири године). И поред исподпросечног раста нето зарада по запосленом (3,6% према 6,4% у привреди у односу на 2007.), нето зараде ЈП у 2008. години су за 37,2% веће од просека Србије (40,9% у 2007.). Највише нето зараде у односу на привреду остварене су у Воде Војводине, Транснафта и ЈАТ АД (за 2,2; 2,2 и 2,1 пут респективно).

Основне карактеристике пословања јавних предузећа у 2008. години

ПРАВЦИ РАЗВОЈА:

Већа ефикасност спровођења процеса реструктурирања:

- решавање проблема вишка запослених и успостављање одговарајуће квалификационе структуре у основним делатностима јавних предузећа;
- обезбеђење неопходних инфраструктурних инвестиционих улагања и повећање нивоа техничко-технолошке опремљености јавних предузећа;
- либерализација инфраструктурних делатности увођењем конкуренције у областима производње и дистрибуције електричне енергије, фиксне телефоније, превоза путника и робе железницом, поштанских услуга, ваздушног саобраћаја и увоза нафте;
- наставак корпоратизације државних предузећа кроз потпуну или делимичну приватизацију (на основу појединачних студија изводљивости).

Реструктурирање и приватизација основних делатности републичких јавних предузећа

- финансијска консолидација јавних предузећа Железнице Србије, Путеви Србије и ПЕУ Ресавица;
- реструктурирање ПТТ Саобраћаја Србије и ЈАТ Airways;
- припрема за приватизацију ПЕУ Ресавица и ЈАТ Airways;
- одвајање железничке инфраструктуре од превоза робе и путника у посебна предузећа;
- заузимање лидерске позиције у региону на бази потенцијала ЕПС, ЈАТ, ПТТ, НИС, Србијагас, Телеком и Аеродром.

Почетак реструктурирања и приватизације локалних јавних предузећа

- стратегија заснована на специфичностима и међусобним разликама (врста делатности, број запослених, величина градова које опслужују и сл.);
- предприватизационо реструктурирање:
 - 1) раздвајање основне од помоћних делатности;
 - 2) утврђивање комуналних делатности које имају карактер егзистенцијалних услуга и природног монопола (дистрибутивне мреже у водоснабдевању, даљинском грејању и сл.);
- стварање институционалних предуслова за ефикасну регулацију приватизованих монопола;
- спровођење корпоратизације и **унапређење партнерства јавног и приватног сектора** у циљу потпуне или делимичне приватизације локалних јавних предузећа.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ВАЖЕЋЕГ ЗАКОНА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

10. Улагање капитала

10. УЛАГАЊЕ КАПИТАЛА И ЈАВНО-ПРИВАТНО ПАРТНЕРСТВО

Члан 20.

Јавна предузећа, као и привредна друштва са већинским учешћем државног капитала, која обављају делатност од општег интереса и други облици предузећа која обављају делатност од општег интереса могу улагати капитал у друга друштва капитала за обављање делатности од општег интереса или делатност која није делатност од општег интереса, на основу претходне сагласности Владе Републике Србије, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе или аутономне покрајине.

ЧЛАН 20А

ЈАВНА ПРЕДУЗЕЋА И ПРИВРЕДНА ДРУШТВА СА ВЕЋИНСКИМ УЧЕШЋЕМ ДРЖАВНОГ КАПИТАЛА, КОЈА ОБАВЉАЈУ ДЕЛАТНОСТ ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА МОГУ, ОСНОВАТИ ЗАВИСНО ДРУШТВО КАПИТАЛА ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ ИЗ ПРЕДМЕТА СВОГ ПОСЛОВАЊА УТВРЂЕНОГ ОСНИВАЧКИМ АКТОМ СА ПРАВНИМ И/ИЛИ ФИЗИЧКИМ ЛИЦЕМ.

ЗАВИСНО ДРУШТВО КАПИТАЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ СЕ ОСНОВАТИ У ФОРМИ ДРУШТВА СА ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ ИЛИ ЗАТВОРЕНОГ АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА.

ПРЕ ОСНИВАЊА ЗАВИСНОГ ДРУШТВА КАПИТАЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ЈАВНА ПРЕДУЗЕЋА И ПРИВРЕДНА ДРУШТВА СА ВЕЋИНСКИМ УЧЕШЋЕМ ДРЖАВНОГ КАПИТАЛА, КОЈА ОБАВЉАЈУ ДЕЛАТНОСТ ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА, У ОБАВЕЗИ СУ ДА ПРИПРЕМЕ СТУДИЈУ ИЗВОДЉИВОСТИ ПРОЈЕКТА ОСНИВАЊА ЗАВИСНОГ ДРУШТВА КАПИТАЛА И ЗА ТО ОСНИВАЊЕ ПРИБАВЕ САГЛАСНОСТ ОСНИВАЧА.

СТУДИЈА ИЗВОДЉИВОСТИ ПРОЈЕКТА ИЗ ПРЕДХОДНОГ СТАВА ОБАВЕЗНО САДРЖИ:

1) ПОРЕЂЕЊЕ ТРОШКОВА ПРИМЕНЕ МОДЕЛА ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА СА РЕДОВНИМ (КЛАСИЧНИМ) БУЏЕТСКИМ МОДЕЛОМ ФИНАНСИРАЊА У ПЕРИОДУ НА КОЈЕ СЕ ТО ЗАВИСНО ДРУШТВО КАПИТАЛА ОСНИВА;

2) ПРОЦЕНУ ОКВИРНЕ ПОДЕЛЕ РИЗИКА ИЗМЕЂУ ЈАВНОГ И ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРА, КОЈА САДРЖИ ПОДЕЛУ НАЈМАЊЕ СЛЕДЕЋИХ РИЗИКА: ФИНАНСИРАЊА, ПРОЈЕКТОВАЊА, ГРАЂЕЊА ИЛИ РЕКОНСТРУКЦИЈЕ, УПРАВЉАЊА, ОДРЖАВАЊА И ДОВОЉНЕ ТРАЖЊЕ ЗА ПРОИЗВОДИМА И/ИЛИ УСЛУГАМА, СА ОКВИРНОМ КВАНТИФИКАЦИЈОМ ТИХ РИЗИКА (ПОНДЕРИСАЊЕ), ПРОЦЕНОМ ВЕРОВАТНОЋЕ НАСТАЈАЊА И ТРОШКОВА КОЈИ ИЗ ИСТИХ ПРОИЗЛАЗЕ, КАО И МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОДНОСНО СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.

ЈАВНА ПРЕДУЗЕЋА И ПРИВРЕДНА ДРУШТВА СА ВЕЋИНСКИМ УЧЕШЋЕМ ДРЖАВНОГ КАПИТАЛА, КОЈА ОБАВЉАЈУ ДЕЛАТНОСТ ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА, У ОБАВЕЗИ СУ ДА ИЗБОР ЧЛАНА ЗАВИСНОГ ДРУШТВА КАПИТАЛА ИЗ РЕДА ПРАВНИХ И/ИЛИ ФИЗИЧКИХ ЛИЦА СПРОВЕДУ ПО ПРАВИЛИМА ПОСТУПКА ЈАВНИХ НАБАВКИ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИ РЕГУЛИШЕ ЈАВНЕ НАБАВКЕ.

УГОВОР О ОСНИВАЊУ ЗАВИСНОГ ДРУШТВА КАПИТАЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ПОРЕД ОБАВЕЗНИХ ЕЛЕМЕНАТА ПРОПИСАНИХ ЗАКОНОМ КОЈИ РЕГУЛИШЕ ПРИВРЕДНА ДРУШТВА, ОБАВЕЗНО САДРЖИ И ОДРЕДБЕ КОЈЕ УРЕЂУЈУ:

- 1) НАЧИН И РОКОВЕ ОБЕЗБЕЂИВАЊА СРЕДСТАВА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА;
- 2) УСЛОВЕ И СТАНДАРДЕ ОБАВЉАЊА ОВЕ ДЕЛАТНОСТИ ДЕЛАТНОСТИ ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА;
- 3) КРИТЕРИЈУМЕ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ ЦЕНА (ТАРИФА) ПРОИЗВОДА И УСЛУГА;
- 4) ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ У ПОГЛЕДУ ПРЕДУЗИМАЊА МЕРА ОБЕЗБЕЂИВАЊА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ;
- 5) ДРУГЕ ЕЛЕМЕНТЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

ДРУШТВО КАПИТАЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НЕ МОЖЕ, НЕПОСРЕДНО ИЛИ ПРЕКО ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА, ИМАТИ УЧЕШЋЕ У КАПИТАЛУ И УПРАВЉАЊУ ДРУГИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА, НИТИ МОЖЕ ОБАВЉАТИ ДРУГУ ДЕЛАТНОСТ ОСИМ ДЕЛАТНОСТИ ПРОЈЕКТОВАЊА, ИЗРАДЊЕ И/ИЛИ РЕКОНСТРУКЦИЈЕ ЈАВНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ ИЛИ ОБАВЉАЊА ПОВЕРЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ, ОДНОСНО ПОСЛОВА ИЗ ДЕЛОКРУГА ЈАВНИХ ОВЛАШЋЕЊА.

ЧЛАН 20Б

ЈАВНА ПРЕДУЗЕЋА И ПРИВРЕДНА ДРУШТВА СА ВЕЋИНСКИМ УЧЕШЋЕМ ДРЖАВНОГ КАПИТАЛА, КОЈА ОБАВЉАЈУ ДЕЛАТНОСТ ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА, У ОБАВЕЗИ СУ ДА ОБЈАВЕ СВЕ ЕЛЕМЕНТЕ ПОСТИГНУТЕ САГЛАСНОСТИ ВОЉА СА ПРАВНИМ И/ИЛИ ФИЗИЧКИМ ЛИЦЕМ СА КОЈИМ ОСНИВАЈУ ЗАВИСНО ПРИВЕДНО ДРУШТВО, СА ПОСЕБНИМ ОБРАЗЛОЖЕЊЕМ ЦИЉЕВА КОЈИ СЕ НАМЕРАВАЈУ ПОСТИЋИ ТИМ УГОВОРМ.

СВИ ЕЛЕМЕНТИ УГОВОРА О ЈАВНО-ПРИВАТНОМ ПАРТНЕРСТВУ МОРАЈУ БИТИ ОБЈАВЉЕНИ НА НАЧИН ПРЕДВИЂЕН ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ ОПШТИХ АКТА ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА И ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА СА ВЕЋИНСКИМ УЧЕШЋЕМ ДРЖАВНОГ КАПИТАЛА, КОЈА ОБАВЉАЈУ ДЕЛАТНОСТ ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА, А У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИ УРЕЂУЈУ ЗАШТИТУ АУТОРСКОГ ПРАВА И ДРУГИХ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ, ЗАШТИТУ ПОДАТАКА ЛИЧНОСТИ И ТАЈНОСТ ПОДАТАКА.

Члан 22.

Унапређење рада и развоја јавног предузећа, односно зависног друштва капитала, чији је оснивач јавно предузеће, заснива се на дугорочном и средњорочном плану рада и развоја.

За сваку календарску годину јавно предузеће и предузеће, односно зависно друштво капитала, чији је оснивач јавно предузеће, доносе годишњи програм пословања (у даљем тексту: Програм) и достављају га оснивачу јавног предузећа ради давања сагласности најкасније до 1. децембра текуће године за наредну годину.

Програм се сматра донетим када на њега сагласност да оснивач јавног предузећа.

Програм садржи, нарочито: планиране изворе прихода и позиције расхода по наменама; планирани начин расподеле добити јавног предузећа; елементе за целовито сагледавање политике цена производа и услуга, као и политике зарада и запослености у том предузећу, односно зависном друштву капитала, који се утврђује у складу са политиком пројектованог раста цена и зарада коју утврђује Влада Републике Србије за годину за коју се програм доноси; критеријуме за коришћење средстава за помоћ, спортске активности, пропаганду и репрезентацију, као и критеријуме за одређивање зараде председника управног одбора и одређивање накнаде за рад председника надзорног одбора и чланова управног одбора и надзорног одбора.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА УТВРЂИВАЊЕ ПОЛИТИКЕ ЦЕНА У ГОДИШЊЕМ ПРОГРАМУ ПОСЛОВАЊА ЗАСНИВАЈУ СЕ НА СЛЕДЕЋИМ ПРИНЦИПИМА:

1) ПОСТЕПЕНО УСКЛАЂИВАЊЕ ЦЕНА СА ЕКОНОМСКИМ ПРИНЦИПИМА ОБРАЧУНА, КОЈИ ОМОГУЋАВАЈУ ПОКРИВАЊЕ ТЕКУЋИХ ТРОШКОВА, ТРОШКОВА ОДРЖАВАЊА И ТРОШКОВА ОТПЛАТЕ ИНВЕСТИЦИОНИХ КРЕДИТА;

2) ПОСТЕПЕНО СМАЊЕЊЕ РАЗЛИКЕ У ЦЕНАМА ИЗМЕЂУ КАТЕГОРИЈЕ ДОМАЋИНСТАВА И ИНДУСТРИЈСКИХ ПОТРОШАЧА.

ФИНАНСИЈСКА ПОДРШКА (СУБВЕНЦИЈА) ПОТРОШАЧИМА КОЈИ НИСУ У СТАЊУ ДА ПЛАТЕ ЕКОНОМСКУ ЦЕНУ ПРОИЗВОДА И/ИЛИ УСЛУГЕ ОБЕЗБЕЂУЈЕ СЕ НА ОСНОВУ КРИТЕРИЈУМА ОСНИВАЧА ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА, ИЗ ЊЕГОВОГ БУЏЕТА.